

Cauza C-357/07

The Queen, la cererea:

TNT Post UK Ltd

împotriva

The Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs

[cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată de High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court)]

„A se a doua directivă TVA — Scutiri — Articolul 13 secțiunea A alineatul (1) litera (a) — Prestări efectuate de serviciile publice”

Sumarul hotărârii

1. *Dispoziții fiscale — Armonizarea legislațiilor — Impozite pe cifra de afaceri — Sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată — Scutiri prevăzute de A se a doua directivă — Scutire pentru prestațiile efectuate de serviciile publice*

[Directiva 77/388 a Consiliului, art. 13 sec. A alin. (1) lit. (a) și Directiva 97/67 a Parlamentului European și a Consiliului, art. 3]

2. *Dispoziții fiscale — Armonizarea legislațiilor — Impozite pe cifra de afaceri — Sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată — Scutiri prevăzute de A se a doua directivă — Scutire pentru prestațiile efectuate de serviciile publice*

[Directiva 77/388 a Consiliului, art. 13 sec. A alin. (1) lit. (a)]

1. Noțiunea „servicii publice” de la articolul 13 secțiunea A alineatul (1) litera (a) din A se a doua directivă 77/388 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri trebuie interpretată în sensul că se referă la operatori publici sau privați care se angajează să asigure într-un stat membru totalitatea sau o parte a unui serviciu public universal, astfel cum este acesta definit la articolul 3 din Directiva 97/67 privind normele comune pentru dezvoltarea pieței interne a serviciilor publice ale Comunității, și îmbunătățirea calității serviciului, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2002/39.

Astfel, în primul rând, pentru a fi acoperite de modul de redactare a articolului 13 secțiunea A alineatul (1) litera (a) din A se a doua directivă, aceste prestații trebuie efectuate de un operator care poate fi calificat drept „serviciu public” în sensul organic al acestui termen. Faptul că articolul 132 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2006/112 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată este redactat în mod identic cu articolul 13 secțiunea A alineatul (1) litera (a) din A se a doua directivă demonstrează că scutirea prevăzută de această din urmă dispoziție este menținută ca atare, în pofida liberalizării sectorului public. Rezultă că scutirea prevăzută la articolul 13 secțiunea A alineatul (1) litera (a) din A se a doua directivă nu poate fi interpretată în sensul că se referă, în esență, la prestații de servicii publice, cum ar fi serviciile rezervate în sensul articolului 7 din Directiva 97/67, indiferent de calitatea prestatorului acestor servicii.

În al doilea rând, scutirile prevăzute la acest articol au drept obiectiv favorizarea anumitor activități

de interes general. Or, acest obiectiv general se reflectă în domeniul poștal în obiectivul mai specific de a oferi la un cost redus servicii poștale care satisfac necesitățile esențiale ale populației. În stadiul actual al dreptului comunitar, un astfel de obiectiv coincide în esență cu obiectivul urmărit prin Directiva 97/67 de a oferi un serviciu poștal universal. În temeiul articolului 3 alineatul (1) din această directivă, un astfel de serviciu implică prestarea permanentă a unui serviciu poștal de o calitate determinată în toate punctele de pe teritoriul lor la prețuri accesibile pentru toți utilizatorii. Prin urmare, deși nu poate constitui un temei pentru interpretarea articolului 13 secțiunea A alineatul (1) litera (a) din A șasea directivă, al cărei temei juridic este diferit de cel al Directivei 97/67, aceasta din urmă constituie totuși o referință utilă pentru interpretarea noțiunii „servicii poștale publice” în sensul acestei dispoziții.

(a se vedea punctele 27-30, 32-36 și 40 și dispozitiv 1)

2. Scutirea prevăzută la articolul 13 secțiunea A alineatul (1) litera (a) din A șasea directivă 77/388 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri se aplică la prestarea de servicii și la livrarea de bunuri accesorii acestora, cu excepția transportului de călători și a serviciilor de telecomunicații, pe care serviciile poștale publice le efectuează ca atare, mai precis în temeiul calității lor de operator care se angajează să asigure într-un stat membru totalitatea sau o parte a unui serviciu poștal universal. Scutirea nu se aplică la prestarea de servicii și nici la livrarea de bunuri accesorii acestora ale căror condiții au fost negociate în mod individual.

(a se vedea punctul 49 și dispozitiv 2)

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

23 aprilie 2009(*)

„A șasea directivă TVA – Scutiri – Articolul 13 secțiunea A alineatul (1) litera (a) – Prestări efectuate de serviciile poștale publice”

În cauza C-357/07,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 234 CE de High Court of Justice (England & Wales), Queen’s Bench Division (Administrative Court) (Regatul Unit), prin decizia din 12 iulie 2007, primită de Curte la 31 iulie 2007, în procedura

The Queen, la cererea:

TNT Post UK Ltd

împotriva

The Commissioners for Her Majesty’s Revenue and Customs,

cu participarea:

Royal Mail Group Ltd,

CURTEA (Camera a doua),

compus? din domnul C. W. A. Timmermans (raportor), pre?edinte de camer?, domnii J.?C. Bonichot, K. Schiemann, J. Makarczyk, ?i doamna C. Toader, judec?tori,

avocat general: doamna J. Kokott,

grefier: doamna L. Hewlett, administrator principal,

având în vedere procedura scris? ?i în urma ?edin?ei din 18 iunie 2008,

luând în considerare observa?iile prezentate:

- pentru TNT Post UK Ltd, de domnul D. Milne, QC, ?i de doamna P. Hamilton, barrister, mandata?i de domnul C. Russell, solitor;
- pentru Royal Mail Group Ltd, de domnii P. Lasok, QC, ?i J. Herberg, barrister, mandata?i de doamna D. Finkler, solitor;
- pentru guvernul Regatului Unit, de doamnele C. Gibbs, I. Rao ?i M. Hall, în calitate de agen?i, asistate de domnul C. Vajda, QC, ?i de doamna N. Shaw, barrister;
- pentru guvernul german, de domnul M. Lumma, în calitate de agent;
- pentru guvernul elen, de domnul S. Spyropoulos, precum ?i de doamnele S. Trekli ?i M. Tassopoulou, în calitate de agen?i;
- pentru Irlanda, de domnul D. O'Hagan, în calitate de agent, asistat de domnii D. Barniville, SC, ?i N. Travers, BL;
- pentru guvernul finlandez, de domnul J. Heliskoski ?i de doamna A. Guimaraes?Purokoski, în calitate de agen?i;
- pentru guvernul suedez, de doamna A. Falk, în calitate de agent;
- pentru Comisia Comunit??ilor Europene, de doamna M. Afonso ?i de domnul R. Lyal, în calitate de agen?i,

dup? ascultarea concluziilor avocatului general în ?edin?a din 15 ianuarie 2009,

pronun?? prezenta

Hot?râre

1 Cererea de pronun?are a unei hot?râri preliminare prive?te interpretarea articolului 13 sec?iunea A alineatul (1) litera (a) din A ?asea directiv? 77/388/CEE a Consiliului din 17 mai 1977 privind armonizarea legisla?iilor statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri – sistemul comun al taxei pe valoarea ad?ugat?: baza unitar? de evaluare (JO L 145, p. 1, denumit? în continuare „A ?asea directiv?”).

2 Aceast? cerere a fost formulat? în cadrul unui litigiu între TNT Post UK Ltd (denumit? în continuare „TNT Post”), reclamant? în ac?iunea principal?, pe de o parte, ?i Commissioners for

Her Majesty's Revenue and Customs, pârându-i în acțiunea principală, pe de altă parte, cu participarea Royal Mail Group Ltd (denumită în continuare „Royal Mail”), intervenientă în acțiunea principală, privind legalitatea scutirii de taxa pe valoarea adăugată (denumită în continuare „TVA-ul”) pentru serviciile poștale furnizate de această din urmă societate.

Cadrul juridic

Reglementarea comunitară

3 Articolul 13 din Așasea directivă, intitulat „Scutiri pe teritoriul țării”, prevede:

„A. Scutiri pentru anumite activități de interes general

(1) Fără a aduce atingere altor dispoziții comunitare, statele membre scutesc, în conformitate cu condițiile pe care acestea le stabilesc în scopul de a asigura aplicarea corectă și directă a unor asemenea scutiri și de a preveni orice posibilă evaziune, fraudă sau abuz, următoarele:

(a) prestarea de servicii și livrarea de bunuri accesorii acestora, altele decât serviciile de transport de călători și serviciile de telecomunicații, efectuate de către serviciile poștale publice;

[...]” [traducere neoficială]

4 Articolul 132 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (JO L 347, p. 1, Ediție specială, 09/vol. 3, p. 7) are același cuprins ca și articolul 13 secțiunea A alineatul (1) litera (a) din Așasea directivă.

5 Directiva 97/67/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 1997 privind normele comune pentru dezvoltarea pieței interne a serviciilor poștale ale Comunității și îmbunătățirea calității serviciului (JO 1998, L 15, p. 14, Ediție specială, 06/vol. 3, p. 12), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2002/39/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 iunie 2002 (JO L 176, p. 21, Ediție specială, 06/vol. 4, p. 178), denumită în continuare „Directiva 96/67”, stabilește, conform articolului 1, norme comune privind prestarea unui serviciu poștal universal în cadrul Comunității Europene și criteriile ce definesc serviciile susceptibile de a fi rezervate prestatorilor serviciului universal.

6 Considerentul (15) al Directivei 97/67 prevede:

„[...] dispozițiile prezentei directive referitoare la prestarea serviciului universal nu aduc atingere dreptului prestatorilor serviciului universal de a negocia contracte individuale cu clienții”.

7 Conform articolului 3 din Directiva 97/67:

„(1) Statele membre asigură că utilizatorii beneficiază de dreptul la un serviciu universal care implică prestarea permanentă a unui serviciu poștal de o calitate determinată în toate punctele de pe teritoriul lor la prețuri accesibile pentru toți utilizatorii.

(2) În acest scop, statele membre adoptă măsuri pentru a asigura că densitatea punctelor de contact și a punctelor de acces ia în considerare nevoile utilizatorilor.

(3) Acestea adoptă măsuri pentru a asigura că prestatorul sau prestatorii serviciului universal garantează în fiecare zi lucrătoare și nu mai puțin decât cinci zile pe săptămână, cu excepția situațiilor sau a condițiilor geografice considerate excepționale de către autoritățile naționale de reglementare, minimum:

- o ridicare;
- o livrare la domiciliul sau sediul fiecărei persoane fizice sau juridice sau, prin derogare, în condițiile determinate de către autoritatea națională de reglementare, o livrare la instalații corespunzătoare.

Orice excepție sau derogare acordată de către autoritatea națională de reglementare în conformitate cu prezentul alineat trebuie comunicată Comisiei și tuturor autorităților naționale de reglementare.

(4) Fiecare stat membru adoptă măsurile necesare pentru a asigura că serviciul universal cuprinde cel puțin următoarele:

- ridicarea, sortarea, transportul și distribuția expedierilor poștale de cel mult două kilograme;
- ridicarea, sortarea, transportul și distribuția coletelor poștale de cel mult 10 kilograme;
- serviciile pentru expedierile recomandate și expedierile cu valoare declarată.

(5) Autoritățile naționale de reglementare pot mări limita de greutate a ofertei serviciului universal pentru colete poștale la orice greutate mai mică de 20 de kilograme și pot stabili regimuri speciale pentru livrarea la domiciliu a acestor colete.

Sub rezerva limitei de greutate a ofertei serviciului universal pentru colete poștale ce este stabilită de un anumit stat membru, statele membre asigură că se distribuie pe teritoriul lor coletele poștale primite din alte state membre și care cântăresc cel mult 20 de kilograme.

(6) Dimensiunile minime și maxime pentru expedierile poștale în cauză sunt cele stabilite în Convenția și Acordul privind pachetele poștale adoptate de către Uniunea Poștală Universală.

(7) Serviciul universal definit de prezentul articol acoperă atât serviciile naționale, cât și serviciile transfrontaliere.”

8 Articolul 7 alineatul (1) din Directiva 97/67 prevede:

„(1) În măsura în care este necesar pentru a asigura menținerea serviciului universal, statele membre pot continua să rezerve servicii pentru prestatorul sau prestatorii de servicii universale. Aceste servicii se limitează la avizarea, sortarea, transportul și livrarea obiectelor de corespondență internă și de poștă transfrontalieră de recepție, prin livrare accelerată sau nu, cu respectarea ambelor limite de greutate și prețuri următoare. Limita de greutate este de 100 de grame începând cu 1 ianuarie 2003 și de 50 de grame începând cu 1 ianuarie 2006. Aceste limite de greutate nu se aplică începând cu 1 ianuarie 2003 în cazul în care prețul este mai mare sau egal cu de trei ori tariful public pentru un obiect de corespondență din primul segment de greutate din categoria cea mai rapidă și nici începând cu 1 ianuarie 2006 în cazul în care prețul este mai mare sau egal cu de două ori și jumătate acest tarif.

[...]”

Reglementarea națională

9 Dispozițiile de transpunere a articolului 13 secțiunea A alineatul (1) litera (a) din Așeza directivă fac parte din Legea din 1994 privind taxa pe valoarea adăugată (Value Added Tax Act 1994), astfel cum a fost modificată prin Legea din 2000 privind serviciile poștale (Postal Services Act 2000, denumită în continuare „Legea privind serviciile poștale”), iar dispozițiile de transpunere a Directivei 97/67 fac parte din această ultimă lege.

10 *London Gazette* din 28 martie 2001 a publicat un anunț potrivit căruia ministrul comerțului și industriei comunica desemnarea, în conformitate cu Legea privind serviciile poștale, a societății Consignia plc (cu denumirea Royal Mail la data respectivă) drept prestator al serviciului public universal care furnizează un astfel de serviciu în Regatul Unit. Ministerul menționat nu a făcut nicio altă comunicare de același tip cu privire la o altă persoană.

11 La 18 februarie 2005, Comisia pentru Servicii Poștale (Postal Services Commission sau Postcomm) a adoptat o decizie în cadrul exercitării obligațiilor legale care îi revin în temeiul Legii privind serviciile poștale potrivit căreia, începând cu 1 ianuarie 2006, acorda tuturor solicitanților care îndeplineau condițiile prevăzute o licență pentru transportarea scrisorilor, indiferent de greutate. Această decizie a determinat liberalizarea totală a pieței serviciilor poștale în Regatul Unit începând cu această dată, însă fără a afecta statutul și obligațiile Royal Mail în calitate sa de unic prestator desemnat al serviciului universal în acest stat membru.

12 Royal Mail își desfășoară activitatea pe baza unei licențe eliberate la 23 martie 2001 de Comisia pentru Servicii Poștale în temeiul celei de a doua părți din Legea privind serviciile poștale, licență care a fost modificată ultima dată la 25 mai 2006. Cadrul normativ al acesteia urmărește să garanteze că orice persoană fizică sau juridică are acces la un sistem de servicii poștale complet care acoperă întregul teritoriu național la prețuri accesibile. În temeiul acestei licențe, Royal Mail și numai ea are în special obligația de a furniza utilizatorilor din Regatul Unit un serviciu poștal universal care să includă cel puțin o livrare la fiecare adresă în fiecare zi lucrătoare și o ridicare în fiecare zi lucrătoare de la fiecare punct de acces situat pe teritoriul acestui stat membru, la tarife accesibile aplicate în mod uniform pe întregul teritoriu, precum și, pe de altă parte, de a asigura utilizatorilor din Regatul Unit un acces ușor la acest serviciu poștal universal prin intermediul punctelor de acces suficiente ca număr și ca densitate.

13 La 20 ianuarie 2006, Comisia pentru Servicii Poștale a acordat TNT Post, în aplicarea părții a doua din Legea privind serviciile poștale, o licență în temeiul căreia această societate este autorizată să transporte orice scrisoare pe teritoriul Regatului Unit. Această licență a înlocuit o licență anterioară eliberată la 23 decembrie 2002.

Acțiunea principală și întrebările preliminare

14 Potrivit instanței de trimitere, Royal Mail, ca unic prestator al serviciului poștal universal în Regatul Unit, furnizează o gamă largă de servicii poștale oricărei întreprinderi sau oricăruia particular care dorește să utilizeze serviciile sale. Aceste servicii poștale sunt furnizate prin intermediul rețelei naționale integrate care deservește în prezent aproximativ 27 de milioane de adrese 6 zile pe săptămână în cadrul unui regim normativ de interes general care este specific Royal Mail și care o deosebește pe aceasta de toți ceilalți operatori poștali. Scrisorile și restul corespondenței sunt colectate de această societate în diferite locuri, mai precis aproximativ 113 000 de cutii poștale, 14 200 de oficii poștale și 90 000 de spații comerciale. În Regatul Unit, Royal Mail are aproximativ 185 000 de angajați.

15 Serviciile poștale pe care Royal Mail este obligat să le furnizeze publicului în temeiul

licen?ei pe care o de?ine reprezint? cea mai mare parte at?t din volumul total al coresponden?ei prelucrate de aceast? societate, c?t ?i din veniturile globale pe care le realizeaz? din opera?iunile sale po?tale. Av?nd ?n vedere activitatea „expediere de scrisori” a Royal Mail, aproape 90 % dintre activit?ile acesteia, evaluate ?n raport cu cifra de afaceri, sunt supuse unor condi?ii ?i cerin?e normative pe care numai aceasta este obligat? s? le respecte, spre deosebire de orice alt operator po?tal din Regatul Unit.

16 TNT Post, care face parte din grupul TNT, prezent ?n mai mult de 200 de state ?i av?nd mai mult de 128 000 de angaja?i, furnizeaz? servicii de livrare a po?tei pentru coresponden?a comercial? ?n prealabil sortat? ?i ?n vrac. Activit?ile sale constau ?n colectarea coresponden?ei de la clien?i, ?n furnizarea de servicii de sortare automat? ?i manual? (pentru coresponden?a ?n vrac), precum ?i ?n prelucrarea ?i transportul acestei coresponden?e pe cale terestr? p?n? la un depozit regional apar?in?nd Royal Mail. Aceste servicii sunt cunoscute sub denumirea „servicii ?n amonte”.

17 La 6 aprilie 2004, TNT Post a ?ncheiat un contract cu Royal Mail conform c?ruia aceasta din urm? se obliga s? furnizeze „servicii ?n aval”, mai precis s? livreze coresponden?a colectat?, sortat? ?i transportat? pe cale terestr? de TNT Post, p?n? la unul dintre depozitele regionale apar?in?nd Royal Mail. Acest contract a fost ?ncheiat ?n conformitate cu una dintre condi?iile licen?ei de?inute de aceasta din urm?, potrivit c?reia Royal Mail este obligat? s? permit? accesul ?n oficiile sale po?tale la cererea oric?rui operator po?tal sau utilizator ?i s? negocieze cu bun??credin?? pentru stabilirea condi?iilor de acces. ?n prezent, TNT Post nu furnizeaz? servicii ?n aval.

18 Instan?a de trimitere precizeaz? de asemenea c?, ?n ceea ce prive?te coresponden?a comercial?, care ar reprezenta 85 % din volumul coresponden?ei prelucrate de TNT Post ?n Regatul Unit, principala pia?? a acesteia este sectorul serviciilor financiare. ?ntruc?t institu?iile financiare nu sunt ?n m?sur? s? recupereze ?n totalitate TVA?ul pe care ?l achit? ?n amonte, este ?n interesul comercial al TNT Post s? reduc? pe c?t posibil valoarea TVA?ului pe care ?l trebuie s? ?l factureze clien?ilor s?i.

19 Or, ?n temeiul Legii din 1994 privind taxa pe valoarea ad?ugat?, astfel cum a fost modificat? prin Legea privind serviciile po?tale, transportarea de c?tre Royal Mail a pachetelor po?tale ?n care trebuie a?ezate scrisorile este scutit? de TVA, ?n timp ce serviciilor furnizate de TNT Post, care, potrivit acesteia, sunt identice cu cele furnizate de Royal Mail, li se aplic? TVA?ul ?n cota standard de 17,5 %.

20 Consider?nd c? solu?ionarea litigiului cu care este sesizat? necesit? interpretarea dreptului comunitar, High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court), a hot?r?t s? suspende judecarea cauzei ?i s? adreseze Cur?ii urm?toarele ?ntreb?ri preliminare:

„1) a) Cum trebuie interpretat? expresia «serviciile po?tale publice» din articolul 13 sec?iunea A alineatul (1) litera (a) din [A ?asea directiv?] [?n prezent articolul 132 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2006/112]?

b) Interpretarea acestei expresii este influen?at? de faptul c? serviciile po?tale dintr?un stat membru au fost liberalizate, c? nu exist? servicii rezervate ?n sensul Directivei [97/67] ?i c? exist? un singur furnizor de serviciu universal desemnat care a fost notificat Comisiei potrivit acestei directive (a?a cum este Royal Mail ?n Regatul Unit)?

c) În împrejurările prezentei cauze [care corespund situației expuse la prima întrebare litera b) de mai sus], această expresie cuprinde

i) numai unicul furnizor universal de servicii (așa cum este Royal Mail în Regatul Unit) sau

ii) de asemenea un operator poștal privat (așa cum este TNT Post)?

2) În împrejurările prezentei cauze, articolul 13 secțiunea A alineatul (1) litera (a) din [Așeza directiv?] [în prezent articolul 132 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2006/112] trebuie interpretat ca impunând obligația sau autorizând un stat membru să scutească de la plata taxei toate serviciile poștale furnizate de «serviciile poștale publice»?

3) Dacă statele membre au obligația sau posibilitatea de a scuti de la plata taxei unele, dar nu toate serviciile furnizate de «serviciile poștale publice», prin raportare la ce criterii trebuie să fie identificate aceste servicii?"

Cu privire la cererea de redeschidere a procedurii orale

21 Prin actul depus la grefa Curții la 2 martie 2009, TNT Post a solicitat Curții, în temeiul articolului 61 din Regulamentul de procedură, să dispună redeschiderea procedurii orale. În opinia acestei societăți, concluziile prezentate de avocatul general conțin anumite neclarități cu privire la situația de fapt din litigiul principal și cu privire la funcționarea pieței serviciilor poștale în Regatul Unit.

22 Din jurisprudența Curții rezultă că, din oficiu, la propunerea avocatului general sau la cererea părților, aceasta poate să dispună redeschiderea procedurii orale, în conformitate cu articolul 61 din Regulamentul de procedură, dacă apreciază că nu este îndeajuns sau dacă este necesară soluționarea cauzei pe baza unui argument care nu a fost pus în discuția părților (a se vedea în special Hotărârea din 16 decembrie 2008, Cartesio, C-210/06, nepublicată încă în Repertoriu, punctul 46).

23 Or, situația de fapt din litigiul principal și funcționarea pieței serviciilor poștale în Regatul Unit au fost expuse pe larg de instanța de trimitere și au fost comentate în observațiile scrise și orale prezentate la Curte. În aceste condiții, Curtea consideră că dispune de toate elementele necesare pentru a răspunde întrebărilor adresate de instanța de trimitere.

24 Pe de altă parte, nu se susține că prezenta cauză trebuie soluționată pe baza unui argument care nu ar fi fost pus în discuție în fața Curții.

25 În consecință, după ascultarea avocatului general, trebuie respinsă cererea de redeschidere a procedurii orale.

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

26 Prin intermediul primei întrebări, care trebuie analizată în ansamblu, instanța de trimitere solicită Curții să stabilească în ce sens trebuie interpretată noțiunea „servicii poștale publice” de la articolul 13 secțiunea A alineatul (1) litera (a) din Așeza directivă, în special în situația în care, într-un stat membru, serviciile poștale au făcut obiectul unei liberalizări.

27 În această privință, trebuie să se amintească, în primul rând, că sintaxa întregii fraze care constituie dispoziția respectivă demonstrează în mod clar că termenii „servicii poștale publice”

desemnează organele de gestiune care efectuează prestațiile de servicii care trebuie scutite. Prin urmare, pentru a fi acoperite de modul de redactare a dispoziției, aceste prestații trebuie efectuate de un operator care poate fi calificat drept „serviciu public” în sensul organic al acestui termen (a se vedea Hotărârea din 11 iulie 1985, Comisia/Germania, 107/84, Rec., p. 2655, punctul 11).

28 Această interpretare este întemeiată pe însuși modul de redactare a articolului 13 secțiunea A alineatul (1) litera (a) din A șasea directivă. Pe de altă parte, niciun element nu permite să se rețină că o astfel de interpretare ar fi fost afectată de circumstanțe precum liberalizarea sectorului public, intervenită după pronunțarea Hotărârii Comisia/Germania, citată anterior.

29 Dimpotrivă, faptul că articolul 132 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2006/112 este redactat în mod identic cu articolul 13 secțiunea A alineatul (1) litera (a) din A șasea directivă demonstrează că scutirea prevăzută de această din urmă dispoziție este menținută ca atare, în pofida liberalizării sectorului public.

30 Rezultă că, în mod contrar susținerilor TNT Post și ale guvernelor finlandez și suedez, scutirea prevăzută la articolul 13 secțiunea A alineatul (1) litera (a) din A șasea directivă nu poate fi interpretată în sensul că se referă, în esență, la prestații de servicii publice, cum ar fi serviciile rezervate în sensul articolului 7 din Directiva 97/67, indiferent de calitatea prestatorului acestor servicii.

31 În al doilea rând, termenii folosiți pentru a desemna scutirea prevăzută la articolul 13 secțiunea A alineatul (1) litera (a) din A șasea directivă sunt de strictă interpretare, dat fiind că ea constituie o derogare de la principiul general potrivit căruia TVA-ul este perceput pentru fiecare prestare de servicii efectuată cu titlu oneros de către o persoană impozabilă. Totuși, interpretarea acestor termeni trebuie să fie conformă cu obiectivele urmărite de scutirile respective și să respecte cerințele principiului de neutralitate fiscală inerent sistemului comun al TVA-ului. Astfel, această normă de strictă interpretare nu înseamnă că termenii utilizați pentru a defini scutirile prevăzute la articolul 13 menționat trebuie să fie interpretați într-un mod care le ar priva pe acestea de efecte (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 iunie 2007, Haderer, C-445/05, Rep., p. I-4841, punctul 18 și jurisprudența citată).

32 Astfel cum relevă titlul din care face parte articolul 13 secțiunea A din A șasea directivă, scutirile prevăzute la acest articol au drept obiectiv favorizarea anumitor activități de interes general.

33 Or, acest obiectiv general se reflectă în domeniul public în obiectivul mai specific de a oferi la un cost redus servicii publice care satisfac necesitățile esențiale ale populației.

34 În stadiul actual al dreptului comunitar, un astfel de obiectiv coincide în esență cu obiectivul urmărit prin Directiva 97/67 de a oferi un serviciu public universal. În temeiul articolului 3 alineatul (1) din această directivă, un astfel de serviciu implică prestarea permanentă a unui serviciu public de o calitate determinată în toate punctele de pe teritoriul lor la prețuri accesibile pentru toți utilizatorii.

35 Prin urmare, deși nu poate constitui un temei pentru interpretarea articolului 13 secțiunea A alineatul (1) litera (a) din A șasea directivă, al cărei temei juridic este diferit de cel al Directivei 97/67, aceasta din urmă constituie totuși o referință utilă pentru interpretarea noțiunii „servicii publice” în sensul acestei dispoziții.

36 Rezultă că serviciile publice în sensul articolului 13 secțiunea A alineatul (1) litera

(a) din A ?asea directiv? trebuie considerate ca fiind operatori, fie publici, fie priva?i (a se vedea în acest sens Hot?rârea Comisia/Germania, citat? anterior, punctul 16), care se angajeaz? s? ofere servicii po?tale care satisfac necesit?ile esen?iale ale popula?iei ?i, prin urmare, practic, s? asigure totalitatea sau o parte a unui serviciu po?tal universal într?un stat membru, astfel cum este definit la articolul 3 din Directiva 97/67.

37 O astfel de interpretare nu este contrar? principiului neutralit?ii fiscale, care se opune ca operatorii economici care efectueaz? acelea?i opera?iuni s? fie trata?i diferit în materia perceperii TVA?ului (a se vedea Hot?rârea din 28 iunie 2007, JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust ?i The Association of Investment Trust Companies, C?363/05, Rep., p. I?5517, punctul 46 ?i jurispruden?a citat?).

38 Astfel, dup? cum a ar?tat avocatul general la punctul 63 din concluzii, pentru evaluarea caracterului comparabil sau incomparabil al presta?iilor, nu trebuie s? ne limit?m la analiza unor presta?ii izolate, ci trebuie s? se ?in? seama de contextul în care sunt efectuate.

39 Or, dup? cum o demonstreaz? ?i circumstan?ele din cauza principal?, în considerarea obliga?iilor descrise la punctul 12 din prezenta hot?râre, care se impun în temeiul licen?ei pe care o de?ine ?i care sunt legate de statutul s?u de prestator al serviciului universal, un operator precum Royal Mail efectueaz? presta?ii po?tale în cadrul unui regim juridic substan?ial diferit de cel în care efectueaz? astfel de presta?ii un operator precum TNT Post.

40 În consecin?ă, trebuie s? se r?spund? la prima întrebare c? no?iunea „servicii po?tale publice” de la articolul 13 sec?iunea A alineatul (1) litera (a) din A ?asea directiv? trebuie interpretat? în sensul c? se refer? la operatori publici sau priva?i care se angajeaz? s? asigure într?un stat membru totalitatea sau o parte a unui serviciu po?tal universal, astfel cum este acesta definit la articolul 3 din Directiva 97/67.

Cu privire la a doua ?i la a treia întrebare

41 Prin intermediul celei de a doua ?i al celei de a treia întreb?ri, care trebuie analizate împreun?, instan?a de trimitere solicit? s? se stabileasc?, în esen?ă, dac? scutirea prev?zut? la articolul 13 sec?iunea A alineatul (1) litera (a) din A ?asea directiv? se aplic? pentru toate serviciile po?tale asigurate de serviciile po?tale publice sau numai pentru o parte din acestea. În acest ultim caz, instan?a de trimitere dore?te s? cunoasc? criteriile care permit identificarea serviciilor scutite.

42 În această privin?ă, trebuie s? se sublinieze c?, în temeiul articolului 13 sec?iunea A alineatul (1) litera (a) din A ?asea directiv?, prestarea de servicii de c?tre serviciile po?tale publice ?i livrarea de bunuri accesorii acestora sunt scutite de la plata taxei. Numai transportul de c?l?tori ?i serviciile de telecomunica?ii sunt excluse în mod expres din domeniul de aplicare al acestei dispozi?ii.

43 În mod contrar sus?inerilor Royal Mail, ale guvernului Regatului Unit ?i ale guvernului elen, precum ?i ale Irlandei, din dispozi?ia respectiv? nu se poate deduce îns? c? toate prest?rile de servicii ?i livr?rile de bunuri accesorii acestora, efectuate de c?tre serviciile po?tale publice, care nu sunt excluse în mod expres din domeniul de aplicare al acestei dispozi?ii sunt scutite de la plata taxei, indiferent de natura lor intrinsec?.

44 Astfel, din cerin?ele la care se face referire în cuprinsul punctului 31 din prezenta hot?râre, potrivit c?rora scutirea prev?zut? la articolul 13 sec?iunea A alineatul (1) litera (a) din A ?asea directiv? trebuie interpretat? într?un mod strict ?i în acela?i timp conform cu obiectivul urm?rit prin această dispozi?ie, rezult? c? prestarea de servicii ?i livrarea de bunuri accesorii acestora de c?tre serviciile po?tale publice trebuie interpretate în sensul c? sunt cele efectuate de serviciile po?tale

publice ca atare, mai precis exclusiv în calitate de servicii poștale publice.

45 O astfel de interpretare se impune în special în considerarea necesității de a respecta principiul neutralității fiscale. Astfel, obligațiile unui operator precum Royal Mail, obligații care, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 39 din prezenta hotărâre, permit să se facă distincția între contextul în care acest operator efectuează prestații poștale și contextul în care un operator precum TNT Post efectuează astfel de prestații, nu au ca obiect decât prestații poștale realizate în calitate de prestator al serviciului universal.

46 De asemenea, din cerințele amintite în cuprinsul punctului 44 din prezenta hotărâre și în special din natura obiectului urmărit, acela de a favoriza o activitate de interes general, rezultă că scutirea nu se poate aplica pentru servicii specifice care pot fi separate de serviciul de interes general, printre care se numără servicii care satisfac necesitățile specifice ale operatorilor economici (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 mai 1983, Corbeau, C-320/91, Rec., p. I-2533, punctul 19).

47 Așadar, guvernul german și Comisia susțin în mod întemeiat că prestațiile efectuate de serviciile poștale publice ale celorror condiții au fost negociate în mod individual nu pot fi considerate scutite în temeiul articolului 13 secțiunea A alineatul (1) litera (a) din A șasea directivă. Prin însăși natura lor, astfel de prestații satisfac necesitățile specifice ale utilizatorilor respectivi.

48 De altfel, această interpretare este confirmată prin considerentul (15) al Directivei 97/67, din care reiese că posibilitatea de a negocia contracte individuale cu clienții nu corespunde, *a priori*, noțiunii de prestare a serviciului universal.

49 În consecință, este necesar să se răspundă la a doua și la a treia întrebare că scutirea prevăzută la articolul 13 secțiunea A alineatul (1) litera (a) din A șasea directivă se aplică la prestarea de servicii și la livrarea de bunuri accesorii acestora, cu excepția transportului de corespondență și a serviciilor de telecomunicații, pe care serviciile poștale publice le efectuează ca atare, mai precis în temeiul calității lor de operator care se angajează să asigure într-un stat membru totalitatea sau o parte a unui serviciu poștal universal. Scutirea nu se aplică la prestarea de servicii și nici la livrarea de bunuri accesorii acestora ale celorror condiții au fost negociate în mod individual.

Cu privire la cheltuielile de judecată

50 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară:

1) Noțiunea „servicii poștale publice” de la articolul 13 secțiunea A alineatul (1) litera (a) din A șasea directivă 77/388/CEE a Consiliului din 17 mai 1977 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri – sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată: baza unitară de evaluare trebuie interpretat în sensul că se referă la operatori publici sau privați care se angajează să asigure într-un stat membru totalitatea sau o parte a unui serviciu poștal universal, astfel cum este acesta definit la articolul 3 din Directiva 97/67 a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 1997 privind normele comune pentru dezvoltarea pieței interne a serviciilor poștale ale Comunității și îmbunătățirea calității serviciului, astfel cum a fost modificat prin Directiva 2002/39/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 iunie 2002.

2) Scutirea prevăzută la articolul 13 secțiunea A alineatul (1) litera (a) din A șasea directivă 77/388 se aplică la prestarea de servicii și la livrarea de bunuri accesorii acestora, cu excepția transportului de călători și a serviciilor de telecomunicații, pe care serviciile poștale publice le efectuează ca atare, mai precis în temeiul calității lor de operator care se angajează să asigure într-un stat membru totalitatea sau o parte a unui serviciu poștal universal. Scutirea nu se aplică la prestarea de servicii și nici la livrarea de bunuri accesorii acestora ale căror condiții au fost negociate în mod individual.

Semnături

* Limba de procedură: engleza